

МОТИВИ

към проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2015г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването

Причини, които налагат приемането на проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2015г.

С Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 22.01.2015г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването, обнародвана в ДВ на 23.07.2019г., е предвидено, че ако специализант, за когото е изплащана субсидия не изпълни задължението си да работи за срок от три години, той дължи обезщетение на Министерството на здравеопазването в размер на изплатената субсидия за срока на неговото обучение. Изплащаната субсидия е в размер на предвиденото в наредбата минимално трудово възнаграждение на специализантите, приети на места, финансирани от държавата и дължимите осигурителни вноски върху него. Размерът на предвиденото обезщетение обаче е оценен като твърде висок – равнява се на трудовото възнаграждение на специализанта и дължимите осигурителни вноски върху него за целия период на специализация (за лекарите този период е между 3 и 5 години). Така регламентираната санкция се явява несъразмерно голяма спрямо предвиденото задължение, тъй като следва да се отчете, че специализантите по клинични специалности полагат труд въз основа на трудов договор (за който се дължи трудово възнаграждение) и те за целия период на специализацията си са осъществявали дейност по съответната специалност. Съответно Министерството на здравеопазването отчита, че предвидената прекомерно голяма санкция води до отблъскване на потенциалните кандидати от местата за специализанти по клинични специалности, финансирани от държавата и до много широк негативен отзвук именно сред младите медицински специалисти, на които им предстои специализация. Така на практика няма да бъде постигната желаната цел държавата да подпомага обучението на специалисти по дефицитни специалности (поради липса на кандидати), дори ще бъде постигнат обратния ефект. По тази причина в проекта на наредба е предвидено, че ако специалист, за когото са осигурявани средства по чл. 42б на наредбата не изпълни задължението си да работи за срок от три години, той дължи обезщетение на Министерството на здравеопазването в размер на изплатените за него такси за теоретично обучение и такси за провеждане на модули извън базата, но няма да връща парите за трудовото си възнаграждение. Ако специалистът е отработил част от задължителния тригодишен период, обезщетението се изчислява пропорционално.

Към момента действащата наредба предвижда, че специализантите, за които е изплащана държавна субсидия, след придобиването на специалност да могат да избират лечебни заведения, области или общини, определени от министъра на здравеопазването, в които ще са длъжни да работят по придобитата специалност за срок от три години. Посоченият ред е гъвкав, но води до известна несигурност за специализантите, тъй като при започване на обучението си те не знаят къде ще работят след придобиването на специалност. По тази причина в настоящия проект е предвидено лечебното заведение, получавало средства от Министерството на здравеопазването, да предложи на завършилия специализант да работи в него за срок от три години. В случай че не бъде постигнато съгласие, специалистите, за които са осигурявани средства от Министерството на здравеопазването, ще са длъжни да работят по придобитата специалност в избрани от тях лечебни заведения, области или общини, определени от министъра на здравеопазването. До изтичане на тригодишния срок специалистите ще имат право да променят лечебното заведение, в което работят с друго лечебно заведение, определено от министъра на здравеопазването, т.е. няма да са длъжни да работят в едно единствено лечебно заведение. В допълнение кандидатите за специализация и специализантите ще могат, ако искат, да сключват и предварителни договори с лечебни заведения, определени от министъра на здравеопазването, за работа в тях след придобиване на специалност. По този начин ще се гарантира в по-голяма степен правото на придобилите специалност да избират и да променят своята месторабота при запазване на обществения интерес, свързан с осигуряване на медицински специалисти в райони с установен недостиг на специалисти.

Специалистите по Обща медицина, за които са осигурявани средства от Министерството на здравеопазването, ще са длъжни след придобиването на специалност да работят като общопрактикуващи лекари на територията на страната за срок от три години поради спецификата на организация на първичната медицинска помощ в страната.

Към момента съгласно Наредба № 1 т 2015г. не се дължи такса за практическото обучение по клинични специалности. Разпоредбата на чл. 21, ал. 2 от наредбата регламентира, че условията (включително финансовите) за провеждане на практическо обучение по модули, които базата не може да проведе, се определят в договор между базата и приемащото лечебно заведение. Не е регламентирано заплащане на такса за това обучение, нито максимален размер на такава такса. Практиката обаче показва, че за това обучение приемащото лечебно заведение най-често изисква такса за обучение и съответно в договора се уговаря такава такса, като в голяма част от случаите тя е за

сметка на специализанта. Към момента няма нормативно основание, в случай че се уговори такава такса, тя да се заплаща от бюджета на Министерството на здравеопазването за специализантите по клинични специалности, приети на места, финансирани от държавата. Съответно при действащата наредба специализантите, приети на места, финансирани от държавата по клинични специалности, ще трябва сами да заплащат тази такса (ако е уговорена такава) или тя да се заплаща от базата, което не следва да бъде допускано. По тази причина с настоящия проект се регламентира възможността за уговаряне на такава такса, максималния ѝ размер (аналогичен на таксата за теоретично обучение и за практическо обучение по неклиничните специалности – до 230 лв.) и заплащането ѝ от Министерството на здравеопазването за местата, финансирани от държавата.

Към момента съществува възможността специализант, обучаван на място, финансирано от държавата по клинична специалност, да прекрати обучението си и по този начин да не бъде изпълнена целта на държавното финансиране – да финансира обучението на необходимия брой специалисти. По тази причина в проекта е предвидено, че ако специализант, приет на място, финансирано от държавата по клинична специалност, прекрати обучението си, той ще възстановява на Министерството на здравеопазването изплатените за него до момента такси за теоретично обучение и такси за провеждане на модули извън базата (няма обаче да връща парите за трудовото си възнаграждение).

Тъй като е възможно специализант, обучаван по клинична специалност на място, финансирано от държавата да не изпълни задължението си за работа за срок от 3 години или да не завърши обучението си поради настъпило заболяване или злополука, които представляват пречка за осъществяване на дейностите по съответната специалност, в проекта е предвидено разпоредбите, въвеждащи задължението за връщане на изплатените такси за обучение (чл. 48а и 48б на наредбата) да не се прилагат в тези случаи.

Към момента места, финансирани от държавата по клинични специалности могат да се утвърждават само в бази за обучение, но не и в лечебни заведения по чл. 13, ал. 1 на Наредба № 1 от 2015г. – които не са бази за обучение, но желаят да обучат свои служители, като сключат договор с база за обучение. Това са основно общински болници, по-малки областни болници и др. Тези лечебни заведения (най-често по-малки) имат нужда от финансова подкрепа при обучението по реда на чл. 13 на наредбата на свои служители, които след това ще обслужват населението в дадения регион. По тази причина в проекта на наредба е предвидена възможност за осигуряване на държавно

финансиране при обучението на необходимите медицински специалисти и за лечебните заведения, които не са бази за обучение.

Към момента Наредба № 1 от 2015г. регламентира, че срочният трудов договор на длъжност за специализант е със срок до изпълнението на учебната програма и индивидуалния учебен план, но не по-късно от срока по чл. 12, ал. 3 на наредбата, като изпълнението на учебната програма и индивидуалния учебен план се потвърждава от висшето училище при допускането на специализанта до държавен изпит. По този начин обаче се получава разминаване между действителната дата на изпълнение на учебната програма и индивидуалния учебен план и потвърждението на това обстоятелство едва при допускането до държавен изпит. Това от своя страна създава сериозен проблем при изплащането на трудово възнаграждение на специализанта в периода от реалното изпълнение на учебната програма (от когато следва срочният трудов договор да бъде прекратен) до допускането му до държавен изпит, при което се потвърждава изпълнението на програмата. По тази причина в проекта на наредба е предвидено срокът на срочния трудов договор на длъжност за специализант да е до изпълнението на учебната програма и индивидуалния учебен план, но не по-късно от срока по чл. 12, ал. 3 на наредбата, като се премахва утежняващото условие това обстоятелство да е потвърдено от висшето училище при допускането на специализанта до държавен изпит. Предвиденият ред в чл. 20, ал. 4 и 5 на Наредба № 1 от 2015г. висшето училище да проверява дали индивидуалният учебен план, утвърден от ръководителя на базата за обучение, е в съответствие с утвърдената от министъра на здравеопазването учебна програма и ако установи несъответствия, да уведоми писмено базата за обучение за необходимостта от отстраняването им, е достатъчна гаранция, че с изпълнението на индивидуалния учебен план ще е изпълнена утвърдената от министъра на здравеопазването учебна програма по съответната специалност.

Към момента не съществува възможност ръководителите на лечебни заведения да се обучават по клинична специалност, запазвайки своята позиция, тъй като е необходимо те да бъдат назначени на трудов договор. По тази причина в проекта на наредба е предвидено те да могат да се обучават по клинична специалност като сключат договор за обучение с база за обучение при спазване изискванията на чл. 15, ал. 2 на Наредба № 1 от 2015г.

Предвиденият към момента 14-дневен срок, в който базите за обучение да информират Министерството на здравеопазването за обявените от тях свободни длъжности за специализанти, се възприема от потенциалните кандидати като твърде дълъг. По тази причина с оглед допълнително улеснение и информиране в максимално

кратък срок на всички кандидати за специализация в проекта на наредба е предвидено базите за обучение да обявяват свободните длъжности за специализанти едновременно и на интернет портал за специализанти, разработен и поддържан от Министерството на здравеопазването. До създаването на интернет портала за специализанти базите за обучение, едновременно с публикуване на обявата, ще уведомяват по електронен път и Министерството на здравеопазването за обявените от тях свободни длъжности за специализанти. В двудневен срок Министерството на здравеопазването ще публикува на интернет страницата си постъпилата информация за свободни длъжности за специализанти.

Към момента заемането на длъжностите за специализанти се извършва след провеждане на конкурс по Кодекса на труда (с изключение на длъжностите за специализанти по Обща медицина). Кодексът на труда е регламентирал, че конкурсната комисия оценява професионалната подготовка и другите качества на кандидатите, необходими за заемането на длъжността, но не е регламентирал конкретни критерии, които работодателят да взема предвид при провеждането на конкурса. Това се приема от кандидатите за специализация като липса на обективни критерии при провеждане на конкурса и съответно възможност за субективни назначения. По тази причина в проекта на наредба е конкретизирано, че при провеждането на конкурса по реда на Кодекса на труда се вземат предвид: средният успех от следването и от държавните изпити; оценките по учебните дисциплини, съответстващи, включващи или най-близки до специалността, за която се кандидатства; резултата от проверка на познанията на кандидата по специалността, за която кандидатства; другите умения и компетенции, необходими за заемането на длъжността (социални, организационни, компютърни, езикови и др.). Съответно е предвидено протоколът от проведения конкурс по реда на Кодекса на труда да е един от задължителните документи, които се изпращат от базата за обучение във висшето училище при регистрирането на специализанта.

Към момента разпоредбата на чл. 13 на Наредба № 1 от 2015г. е предвидила възможност лечебните заведения, които не са база за обучение и висшите училища да сключват договори с бази за обучение, въз основа на които да обучават свои служители по клинична специалност. В тези случаи специализантът присъства на пълно работно време в базата за обучение въз основа на договора на неговия работодател с базата за обучение, която от своя страна няма финансов ангажимент към него, но ползва неговия труд. Наредба № 1 от 2015г. не предвижда в тези случаи да се заплаща такса на базата за обучение, именно защото тя получава специализант, който работи при нея, но на когото тя не заплаща възнаграждение. Практиката обаче показва, че поради липсата на

конкретен текст в наредбата, базите за обучение в този случай изискват от работодателя да им заплаща такса за периода на обучението, като в редица случаи това задължение на работодателя се поема от специализанта. По този начин значително се затруднява специализацията по чл. 13 на наредбата за сметка на базите за обучение, които освен че ползват труда на специализант, на когото не заплащат, получават допълнително и средства за неговото обучение. По тази причина в проекта на наредба ясно е регламентирано, че специализантите по реда на чл. 13 на наредбата се включват в работния график на базата за обучение и имат същите задължения като специализантите, назначени на срочен трудов договор и съответно че за провеждането на обучението на тези специализанти не се дължи такса на базите за обучение. Предвижда се разпоредбата, че не се дължи такса в посочените случаи да важи занапред и да не се прилага по отношение на специализантите, които към датата на влизане в сила на настоящия проект се обучават по реда на чл. 13 на Наредба № 1 от 2015г. и за обучението им е уговорено заплащането на такса.

За създаване на по-голяма яснота относно местата, финансирани от държавата, текстът относно заповедта на министъра на здравеопазването за определяне на тези места се прецизира, като се посочва ясно какво включва финансирането от държавата за клиничните специалности и за неклиничните специалности и специалностите за лица с професионална квалификация „лекар по дентална медицина“. За клиничните специалности се финансира таксата за теоретично обучение на специализантите и таксите за провеждане на модули извън базата за обучение, и се осигуряват средства на лечебното заведение – работодател на специализанта, за предвиденото в наредбата минимално трудово възнаграждение на специализантите, приети на места, финансирани от държавата и дължимите осигурителни вноски върху него. За неклиничните специалности и специалностите за лица с професионална квалификация „лекар по дентална медицина“ се финансира таксата за теоретично и практическо обучение. Посочва се също разпределението на местата в заповедта на министъра на здравеопазването по различните видове специалности. По клинични специалности местата се разпределят по специалности и по бази за обучение – за местата, които се заемат на основание срочен трудов договор, и по специалности и по лечебни заведения, които не са бази за обучение (по чл. 13, ал. 1 на наредбата) – за местата, които се заемат по реда на чл. 13 на наредбата. За неклинични специалности и специалности за лица с професионална квалификация „лекар по дентална медицина“ местата се разпределят по специалности и по висши училища.

За да се създадат добри условия за придобиване на специалност на местата,

финансирани от държавата, които се заемат по реда на чл. 13 на наредбата, в проекта е предвидено, че за времето на обучението си на такива места тези специализанти ползват платен служебен отпуск по чл. 161, ал. 1 от Кодекса на труда. По този начин се гарантира, че в тези случаи специализантът ще получава трудово възнаграждение за целия срок на специализацията си (средства за трудовото му възнаграждение ще се осигуряват от Министерството на здравеопазването на неговия работодател).

Действащата Наредба № 1 от 2015г. регламентира, че в срочния трудов договор на длъжност за специализант се посочва задължението на ръководителя на базата за обучение да осигури присъствието на специализанта (на пълно работно време) в друго лечебно заведение или в национален център по проблемите на общественото здраве за частите от учебната програма, които базата за обучение не може да проведе, и за предвиденото в учебната програма теоретично обучение. Въпреки регламентираното задължение на ръководителя на базата за обучение, поради липсата на конкретен текст в наредбата как се урежда обучението на специализанта в тези случаи, в практиката са налице случаи, когато базата за обучение принуждава специализанта да отработва в нея определени часове, докато той провежда обучение в друга база. За да бъде ясно регламентиран редът за провеждане на обучението в друга база и теоретичното обучение, в проекта на наредба е предвидено, че в тези случаи специализантите на срочен трудов договор ползват платен служебен отпуск по чл. 161, ал. 1 от Кодекса на труда.

Към момента е регламентирано, че прекъсването на обучението на специализантите се осъществява със заповед на ръководителя на висшето училище или на Военномедицинската академия. Не е регламентирано обаче как става продължаването на обучението след изтичането на срока на прекъсване. Съответно някои висши училища издават заповеди за възстановяване на обучението, а други – не. Тъй като обаче не във всички случаи специализантите действително продължават обучението си след изтичане срока на прекъсването, в случаите, когато висшето училище не издава заповед за продължаване на обучението, не става ясно дали специализантът е продължил обучението си или не. За да се избегне посочената нормативна празнота, в проекта на наредба е предвидено ръководителят на висшето училище или на Военномедицинската академия да издава заповед за продължаване на обучението при отпадане на основанието за прекъсване на обучението и по искане на специализанта.

Към момента възнаграждението на специализантите и размера на средствата, осигурявани от Министерството на здравеопазването по чл. 42б на наредбата са изразени по два начина – чрез минималната работна заплата за страната (МРЗ) в общия случай и чрез минималния месечен размер на осигурителния доход за съответната икономическа

дейност и квалификационна група професии, определен със Закона за бюджета на Държавното обществено осигуряване за съответната календарна година (МОД) за специалност Обща медицина. Различно е само изразяването на възнаграждението на специалистите и на размера на средствата, осигурявани от Министерството на здравеопазването, като се използват два показателя, което на практика не е необходимо. За да се уеднакви изразяването им, в проекта на наредба е предвидено те да бъдат изразени само чрез МРЗ. Запазва се съществуващото към момента условие част от средствата за специалистите по Обща медицина да са за базата за обучение по Обща медицина.

За да се създаде възможност базата за обучение да участва в провеждането на колоквиумите, в проекта на наредба е предвидено базите за обучение да подават предложения за свои представители, които да бъдат включени в комисията за провеждане на колоквиумите, по ред и условия, определени от висшето училище.

Тъй като при провеждането на конкурс по реда на Кодекса на труда датата на възникване на трудовото правоотношение е различна от датата на постъпване на специалиста на работа, в проекта на наредба се уточнява, че обучението за придобиване на специалност в тези случаи започва от датата на постъпване на специалиста на работа.

Съгласно чл. 3 на Закона за българското гражданство български гражданин, който е и гражданин на друга държава, се смята само за български гражданин при прилагането на българското законодателство, освен ако в закон е предвидено друго. Въпреки това обаче са налице случаи, при които лица с двойно гражданство, едно от които е българско, се третират като чужденци при обучението им за придобиване на специалност в противоречие с посочената законова разпоредба. По тази причина, за да се избегнат посочените ситуации, с проекта на наредба се въвежда изрична разпоредба (чл. 42, ал. 2) в съответствие с чл. 3 на Закона за българското гражданство, съгласно която български граждани, които са и граждани на друга държава, провеждат обучението си за придобиване на специалност по реда на българските граждани.

Към момента предвиденият в чл. 8, ал. 5 на Наредба № 1 от 2015г. 14-дневен срок за предоставяне на номера от регистъра на специалистите на висшите училища се явява недостатъчен поради необходимостта от извършване на проверки, а често пъти и допълнителни справки. По тази причина в проекта на наредба е предвидено този срок да бъде едномесечен.

Предвиденият към момента тристранен договор по чл. 21, ал. 2 на Наредба № 1 от 2015г. (при провеждане на модули извън базата) за специалност Обща медицина – между

висшето училище, регистрирало специализанта, базата за обучение и приемащото лечебно заведение, се явява ненужно утежнен чрез включването на висшето училище като страна по него. По тази причина в проекта на наредба е предвидено договорът по чл. 21, ал. 2 на Наредба № 1 от 2015г. за специалност Обща медицина да е както при останалите специалности – между базата за обучение и приемащото лечебно заведение.

Към момента е предвидено министърът на здравеопазването да утвърждава комисиите за държавен изпит за специалност веднъж на три години. Съставът на комисиите, определян на тригодишен период обаче, се припокрива в голяма степен, което не би могло да обоснове необходимостта от издаване на нова заповед на всеки три години. По тази причина с цел процесуална икономия в проекта на наредба е предвидено да отпадне изискването за утвърждаване на комисиите за държавен изпит за специалност веднъж на три години. Изменения и допълнения в състава на изпитните комисии могат да се извършват по всяко време, без това да налага издаване на нова заповед. Съответно нова заповед може да бъде издадена във всеки момент, когато се налагат съществени промени в състава на комисиите.

За да бъдат равнопоставени всички специализанти относно задължението им да приключат обучението си за придобиване на специалност с успешно полагане на държавния изпит в срок не по-дълъг от 5 години след изтичане на срока, определен в номенклатурата на специалностите, в проекта е предвидено, че това изискване се прилага и за специализантите по ал. 1, ал. 2, т. 1 и ал. 3 на § 23 от Преходни и заключителни разпоредби към Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 1 за придобиване на специалност в системата на здравеопазването (ДВ, бр. 58 от 2019 г.).

Поради терминологично дублиране на понятието „специализант“ по смисъла на Наредба № 1 от 2015г. и на Закона за висшето образование, в проекта на наредба е дадено определение за „специализант“ по смисъла на наредбата.

Поради нормативна празнота към момента не са регламентирани правата на лекарите по дентална медицина, придобили специалност Кариесология и ендодонтия, чието наименование е променено. По тази причина в проекта на наредба е предвидено лекарите по дентална медицина със специалност Кариесология и ендодонтия да се ползват с правата на специалисти по Оперативно зъболечение и ендодонтия.

Цел на проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2015г.

С изменението и допълнението на Наредба № 1 от 2015г. се цели създаване на по-добри условия за обучение на места, финансирани от държавата. На първо място се цели въвеждане на разумна санкция в случаите, когато специалист, обучаван на място, финансирано от държавата по клинична специалност, не изпълни задължението си да

работи за три години в лечебно заведение в район с установен недостиг на специалисти. Това е необходимо, за да бъдат местата, финансирани от държавата, една желана алтернатива от потенциалните кандидати за специализация. Цели се също постигане на по-висока степен на сигурност и в същото време въвеждане на достатъчна гъвкавост при предвиденото задължение на специалистите, обучавани на места, финансирани от държавата, за работа за срок от 3 години след приключване на обучението им. Те ще имат възможност предварително да знаят мястото си на работа, тъй като от една страна работодателят им следва да им предложи работа (като за специализантите по чл. 13 на наредбата задължението да работят при работодателя може да бъде уговорено в договора по чл. 234 от Кодекса на труда, който предвижда такава възможност), а от друга страна те ще имат възможност за сключване на предварителен договор с лечебно заведение, определено от министъра на здравеопазването по чл. 48г на наредбата. В същото време до изтичане на тригодишния срок специалистите, обучавани на места, финансирани от държавата, ще могат да променят лечебното заведение, в което работят – тази възможност е въведена с цел отчитане на възможни настъпили промени в личния и професионалния живот на специалиста.

С проекта се цели също осигуряване на държавно финансиране на обучението на необходимите медицински специалисти и за лечебните заведения, които не са бази за обучение и съответно подобряване достъпа на обслужваното от тези лечебни заведения население до специализирана медицинска помощ.

Цели се и максимално улеснение на кандидатите за специализация чрез възможност за запознаване с обявените свободни длъжности за специализанти в страната в максимално кратък срок – на интернет портал за специализанти, а до създаването му – на интернет страницата на Министерството на здравеопазването. Цел на проекта е и въвеждането на обективни критерии при провеждане на конкурса по реда на Кодекса на труда, с които кандидатите за специализация са предварително запознати и които са задължителни за всички работодатели. Ясно се регламентира и основанието от Кодекса на труда, въз основа на което специализантът провежда обучението си по модули, които базата му за обучение не може да проведе и теоретичното си обучение.

С проекта на наредба се цели по-ясно и изчерпателно регламентиране на провеждането на обучение за придобиване на специалност по реда на чл. 13 на наредбата, включително при обучение по този ред на място, финансирано от държавата. Създава се и яснота относно местата, финансирани от държавата по различните видове специалности. Цели се също по-голяма точност при определяне на срока на срочния трудов договор на длъжност за специализант, както и създаване на по-голяма гъвкавост

за ръководителите на лечебни заведения да се обучават по клинична специалност, запазвайки своята позиция. С проекта се цели също така създаване на възможност за базата за обучение да участва в провеждането на колоквиумите, като подава свои предложения за представители, които да бъдат включени в комисията за провеждане на колоквиумите.

Опростява се изразяването на възнаграждението на специализантите и размера на средствата, осигурявани от Министерството на здравеопазването, като се ползва само един показател – МРЗ. Прецизира се началната дата на обучението за придобиване на специалност при провеждане на конкурс по реда на Кодекса на труда и се уточнява, че изискването за приключване на обучението в нормативно определения срок се прилага за всички специализанти с цел равнопоставеност на специализантите. Създава се изрична разпоредба, касаеща лицата с двойно гражданство, едно от които е българско, в съответствие с чл. 3 на Закона за българското гражданство. С цел процесуална икономия се предвижда договорът по чл. 21, ал. 2 на Наредба № 1 от 2015г. за специалност Обща медицина да е по общия ред (двустранен, без участие на висшето училище) и да отпадне изискването за утвърждаване на комисиите за държавен изпит за специалност веднъж на три години. Удължава се срокът за предоставяне на номера от регистъра на специализантите, за да бъде реалистичен и съобразен с необходимостта от извършването на проверки и справки. Запълва се и нормативна празнота по отношение уговаряната такса при провеждане на модули извън базата за обучение и при продължаване на обучението за придобиване на специалност след прекъсване, както и по отношение на лекарите по дентална медицина, придобили специалност Кариесология и ендодонтия. С цел яснота и избягване на объркване при потребителите поради терминологичното дублиране на понятието „специализант“ по смисъла на Наредба № 1 от 2015г. и по смисъла на Закона за висшето образование, се дава определение за „специализант“ по смисъла на наредбата.

Очаквани резултати от приемането на проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2015г.

Очакваните резултати от приемането на проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2015г. са:

- създаване на по-добри условия за обучение на местата по клинични специалности, финансирани от държавата и съответно обучаване на по-голям брой необходими специалисти (включително служители на лечебни заведения, които не са бази за обучение), което от своя страна ще доведе до задоволяване в по-голяма степен на потребностите на населението от специалисти;

- достигане на систематизирана актуална информация за обявените от базите за обучение свободни длъжности за специализанти до всички кандидати за специализация;
- гарантиране в по-голяма степен на обективността при назначаването на специализанти по клинични специалности на срочен трудов договор;
- гарантиране на безпрепятственото провеждане на обучението на специализанта по модули, които базата му за обучение не може да проведе и на теоретичното му обучение;
- избягване на допълнително финансово натоварване на работодателя или на специализанта чрез заплащане на такса на базата за обучение при провеждане на обучение за придобиване на специалност по реда на чл. 13 на наредбата;
- стимулиране заемането на местата, финансирани от държавата по реда на чл. 13 на наредбата чрез гарантиране получаване на трудово възнаграждение за целия срок на специализацията;
- ангажираност на базата за обучение при провеждането на колоквиумите;
- приключване на обучението в нормативно определения срок на всички специализанти;
- оптимизиране на определени аспекти от процеса по провеждане на обучението за придобиване на специалност и запълване на нормативни празноти.

*Финансови и други средства, необходими за прилагането на проекта на
Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2015г.*

Приемането на проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2015г. няма да доведе до въздействие върху държавния бюджет. Предвиденото разширяване на обхвата на лечебните заведения, на които Министерството на здравеопазването ще осигурява средства по чл. 42б на наредбата няма да доведе до увеличаване на броя на местата за специализанти, финансирани от държавата. Прогнозно предвижданият годишен брой места за специализанти по клинични специалности, финансирани от държавата (между 150 и 250 в зависимост от заемането на местата през предходните години) ще бъде разпределян между по-голям брой лечебни заведения съобразно осигуреността със специалисти. За 150 места за специализанти по клинични специалности, финансирани от държавата ще са необходими годишно около 2,8 млн. лв., а за 250 места – около 4,7 млн. лв. Необходимите финансови средства от държавния бюджет за изпълнение на предвидените дейности по проекта на акта са предвидени в бюджета на Министерството на здравеопазването за 2020г. и са в рамките на средствата по тригодишната бюджетна прогноза.

В проекта на наредба е предвидено, че специализантите на срочен трудов договор ползват платен служебен отпуск по чл. 161, ал. 1 от Кодекса на труда при провеждане на обучението си по модули, които базата за обучение не може да проведе и при провеждане на теоретичното обучение. Посоченото изискване няма да натовари финансово базата за обучение, тъй като длъжността, която специализантът заема е в щата на лечебното заведение и съответно са предвидени финансови средства за нея.

Предвидена е възможност за уговаряне на такса при провеждане на обучение по модулите, които базата за обучение не може да проведе, като е регламентиран максималният ѝ размер – до 230 лв. на месец, аналогично на таксата за теоретично обучение и таксата за практическо обучение по неклиничните специалности. Така ако обучението по даден модул е с продължителност 1 месец, таксата ще бъде до 230 лв., ако модулът е с продължителност 6 месеца, таксата за него няма да може да надхвърля 1 380 лв. и т.н.

Анализ за съответствие на проекта на наредба с правото на Европейския съюз

С проекта на наредба не се транспонират изисквания на европейското законодателство, поради което не се налага изготвяне на справка за съответствие с европейското право.